

Otázka: Patristika

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Michael

Patristika (charakteristika a periodizace, představitelé, vztah křesťanství a pohanské filosofie, apologeti, myšlení sv. Augustina)

- Patristika
- 1. - 8.stol. n.l.

- Periodizace

-3 období (etapy) :

- První období 1. - 2. stol. - APOLOGETIKA (obhajoba, obranná řeč či spis, obrana křesťanství)
- Druhé období 3. - 4.stol.- DOGMATIKA- vymezení základních náboženských dogmat
- Třetí období 5.-8.stol- SYSTEMATIKA - vytvoření jednotného systému, sjednocení dogmat
 - Charakteristika
 - Ze slovapatér= otec (duchovní otec)
 - Tito církevní otcové se snažili položit základy vznikající církve
 - Vrcholná patristika byla od 2.- 5.století

Zabývala se :

- Konfrontace antiky a křesťanství

-snaha vypořádat se s předchozím myšlenkovým dědictvím

-stanovení dogmat (základní články víry, učení – nezpochybnitelné a neměnné)

-týkala se existenci Boha, dědičného hříchu

-dogmata stanovována na koncilech – nejvýznamnější r. 325 – Nicejský koncil

- Zpracování dogmat

-rozšiřování, výklad

-tvořit jednotný systém

-objevuje se svatý Augustýn (nejvýznamnější představitel patristiky)

-k dalším církevním otcům patřil např. Klémens, Origenés, Tertullianus

- Křesťanství a patristika byly v protikladu (víra x moudrost)
- Vycházejí z biblických textů..připravuje se prostředí pro teologii, která se postupně stává nadřazenou vědou
- Filosofie se stává pomocnou, podřazenou vědou
- Na rozdíl od antiky (filosofii se zabývají bohatší), křesťané pochází z chudých poměrů
- Vliv na vznikající křesťanství má také buddhismus, hinduismus, arabská kultura
- Celá patristika v podstatě vychází z Platóna
- Někdy se o ní mluví jako o období pokřesťanštění Platóna

- Apologeti
- obranná řeč, obhajoba (křesťanské víry)
- prototypem „Obrana Sókratova“ od Platóna
- vysvětlovali a obhajovali nové učení

- chtěli získat vzdělance na svou stranu
- apologetika vystupovala zejména proti dvěma školám : -Gnose

-Manicejská

- obě se vyznačovaly tím, že se přikláněly jak ke křesť. tak i nekřesť. prvkům
- Apologeti tak potírali učení obou škol a jim podobným

- Vnitřní nebezpečí ohrožující křesťanství
- Gnose
 - škola (gnose = poznání)
 - křesťanské i nekřesťanské prvky
 - odlišují 2 božské bytosti – bůh stvořitel (dobrý i zlý, je na něj svalováno zlo světa) a bůh vykupitel (dobrotivý bůh umožňující spásu)
 - duše člověka je bojištěm – dobro x zlo
 - rozpoznání dobra a zla se dá uskutečnit pomocí poznání – ne víry
 - Theodosis – otázka vzniku a významu světa

-jak je možné,že dokonalý Bůh stvořil něco nedokonalého

- Manichejci
 - zakladatelem Mání (Peršan)
 - opět prvky křes.inekřesť.
 - odmítají Judaismus (Starý zákon)
 - dualistická nauka o říši Světla a říši Temna
 - vykoupit se člověk může sám – tvrdí, že člověk je odpovědný za svůj život a on sám by měl aktivně usilovat o spasení

- Spor Arius x Athanasius
 - problém vztahu Krista a Otce

- Arius – tvrdil, že syn boží není bytostně totožný s bohem otcem, je mu podřízen, je prostředník mezi Bohem a člověkem
 - Athanasius – tvrdil, že syn boží je od věčnosti totožný s Bohem
 - r.325- Nicejský koncil – bylo dáno za pravdu Athanasiovi
 - r.381 – přijato dogma o Trojjedinosti boží
-
- Představitelé
-
- Justin Mučedník
 - křesťan v plášti filosofa
 - snažil se navázat na antickou filosofii
 - Tertullianus- církevní otec
 - Ø kritizuje antiku, snaží se vystupovat proti pohanským předsudkům (antičtí vzdělanci, filozofové)
 - Ø „Věřím právě proto, že je to protismyslné“ = pravdu víry nelze vysvětlit rozum.
 - Ø staví víru nad rozum
 - Ø vyslovoval se k dogmatům
 - Ø zastánce dogmatu o dědičném hříchu – Adam a Eva – první hřích
 - Ø dalšími dogmaty třeba trojjedinost boha (otec, syn a duch svatý)
-
- Klémenes, Origenés
 - křesťanská teologie jako věda
-
- Svatý Augustinus Aurelius
 - Ø Svatý Augustin
 - Ø Syn pohana a křesťanky
 - Ø Uznávaná autorita
 - Ø První velký filosof od dob klasického období řecké filosofie
 - Ø Z jeho názorů vycházeli autoři až do 13.stol.
 - Ø Narozen v Africe, pocházel z Kartága

- Ø Zhlédl se v Platónovi a novoplatonismu
- Ø Ovlivněn manichejci a potom pozřel a nechal se okřtít v Miláně
- Ø → spis Vyznání

v Pojetí duše : - „Duch je příliš omezený na to, aby pochopil sám sebe.“

v připomínají úvahy psychologů - své podvědomí, nevědomí

v Východiska uvažování: - navazuje - Descartes „Myslím, tedy jsem.“

v Dogma: - analogie na základě lidské duše → bytí, život, vědění → sjednocuje 3 složky

v Stvoření světa a času : - spojuje vznik času se vznikem světa → vznik společně a zároveň

v -minulý čas - paměť , přítomný čas - nazírání, budoucí čas - očekávání

v rozlišuje čas -nedůležitý, pomíjivým malicherný

v spojuje člověkem a věčností s Bohem

- Ø → spis O obci boží

v pohybuje se mezi dočasností a věčností

v rozděluje svět na 2 obce (boží a pozemská)

v božská obec je dobrá, věčná bůh její obyvatele vyvolil, aby došli k vykoupení

v způsobeno neposlušností

v bůh je chápán jako dobrotivý - bez něj je člověk vystaven zlu a může podlehnout

- Ø Predestinace - předurčení -někteří jsou spaseni a někteří zatraceni = bůh dopředu zná rozhodnutí lidí

- Ø A určí kdo bude spasen a kdo ne
- Ø Plán spásy(vykoupení) → pozemská obec(lidé)→církev→obec boží(již spaseni)
- Ø Posílil vliv církve → upevnění pozice
- Ø Novoplatonismus,gnose → vše odstraněno z křesť.